

A stylized, high-contrast black and white illustration of Carlos Gardel. He is shown from the chest up, wearing a dark suit, a white shirt, and a patterned tie. He is also wearing a fedora hat. The background is a solid dark color. The text "Munjoz i Sampajo" is written in a simple, white, sans-serif font. Below it, the name "KARLOS GARDEL" is written in a large, red, stylized font with a white outline and a drop shadow effect.

Munjoz i Sampajo

KARLOS GARDEL

www.modestystripovi.com
info@modestystripovi.com

Karlos Gardel

Hoze Munjoz / Karlos Sampajo

Beograd, 2021.

Naslov originala:
José Muñoz & Carlos Sampayo
Carlos Gardel

Izdavač: Modesty stripovi, edicija Svetski tragovi #17
Urednik: Živojin Tamburić
Prava za ovo izdanje © Modesty stripovi

Tekst © Carlos Sampayo
Ilustracije © José Muñoz
Originalni izdavač © Futuropolis / 2010

Prevod: Goran Kostrović
Grafički dizajn: Vladimir Vukašinović

Štampa: Službeni glasnik
Tiraž: 300

ISBN 978-86-80306-22-3
CIP – Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd
COBISS.SR-ID 40231945

Sva prava ostaju nosiocima autorskih prava i potpuna ili delimična
reprodukcija ove knjige mora se dogovoriti sa nosiocima autorskih prava.

SADRŽAJ

Uvodna napomena	5
O identitetu, <i>Karlos Sampajo</i>	7
KARLOS GARDEL	11
Posveta Hozea Munjoza	118
Beleške o Karlosu Gardelu, <i>Karlos Sampajo</i>	119

Uvodna napomena

Delo koje sledi je naš ugao viđenja života Karlosa Gardela, a pod „uglom viđenja“ ne želimo da insinuiramo da je reč o interpretaciji, već pre o umetničkom delu zasnovanom na uvidima u život jednog umetnika. Polazna tačka nije, dakle, ni pohvala ni debata. Nije nam bila namera da razgradimo jedan mit niti da izgradimo novi činjenicama koje su zapravo plod naše mašte. Karlos Gardel, iako više nije na ovom svetu, sam sebe lako brani i od pohvala jednako kao i od kritika, bez obzira što su ove poslednje vrlo retke.

Krenuli smo od ideje da niko zbilja ne poznaje pravi Gardelov život, jer su sve informacije o njemu prilično zatomnjene. Nasuprot tome, sa sigurnošću možemo da kažemo da je Karlos Gardel bio jedna od najznačajnijih figura narodne pesme Rio de la Plate i jedan od najizuzetnijih pevača XX veka. Rodio se 1887, ili 1890, u Tuluzu, u Francuskoj, ili u Tukuarembu, u Urugvaju, mada neki drugi izvori upućuju da je rođen u nekom drugom mestu u Urugvaju. Poginuo je u Medelinu, u Kolumbiji, 24. juna 1935, u avionskoj nesreći. Mada postoje i oni, istina malobrojni, koji tvrde da nije poginuo u toj nesreći. Tokom svoje karijere snimio je više od sedamsto pesama, a glumio je u osam filmskih ostvarenja. To su, više-manje, objektivne činjenice vezane za njega, premda je svaka od njih predmet mnogih diskusija što u akademskim krugovima, što u krugovima njegovih obožavalaca.

Neki od likova koji se pojavljuju u ovoj priči zbilja su postojali: Alfredo Palasios je bio advokat i socijalista, prvi poslanik tog ideološkog usmerenja u argentinskom Parlamentu. Za lik doktora Kastela kao inspiracija je poslužio stvarni lik Alberta Barsela, konzervativnog političara koji je imao ogromnu moć tokom prve trećine XX veka, a koja se bazirala na prevarama, pritiscima i nasilju. Umro je 1946. Huan Ruhiero, „Ruhierito“, bio je produžena, a naoružana, Barselova ruka, mafijaš ubijen 1933. godine, u trenutku dok je izlazio iz bordela; postoji fotografija Gardela sa tom osobom. Alfredo Le Pera bio je tekstopisac nekih od najvećih Gardelovih hitova tokom poslednjih godina njegove karijere, pre svega onih pesama koje su slavu stekle zahvaljujući filmovima snimljenim u Sjedinjenim Državama; Le Pera je rođen u Brazilu, a poginuo je u istoj nesreći kao i Gardel. Postojala je i Isabel del Valje, njegova verenica, kao i Berta Gardes, njegova majka, uprkos tome što ima i tih – pogotovo u Urugvaju – koji sumnjaju u to da mu je ona majka.

Drugi likovi su izmišljeni, baš kao i lik samog Karlosa Gardela kojeg ovde predstavljamo, koji je i sam podsticao nagađanja i izbegavao tačne podatke. Ali naše divljenje za njegov glas mora da ostane sasvim nedvosmisleno pa čak – uostalom, što da ne? – i za sva ona sredstva koja je koristio ne bi li ga učinio što mekšim, gradeći tako sam mit koji istrajava do dana današnjeg.

O identitetu

Kada smo ustanovili da želimo da radimo priču o Gardelu, trebala nam je nit vodilja. Može da izgleda beznačajno, ali bez valjane niti, sastavni delovi svake priče lako se oparaju. Dobra nit je uvek i zlatna nit. Oskar Sarate nam je pritekao u pomoć. I nije mu to bio prvi put. Razgovor je, otprilike, ovako tekao:

- Oskare, zbog čega Gardel?
- Zato što on predstavlja zemlju. Ja bih napravio tako da se, kroz Gardela, čuje glas zemlje. Da progovori Republika Argentina. To je i njen glas. To je Mis Argentina koja se preobraća u Mis Univerzum.
- Glas zemlje...
- Pre Gardela nije postojalo ništa, ništa što bi je dostojno predstavljalo. Argentina je njegov menadžer, njegov agent. Gardel se povinovao jednoj težnji, potrebi da se zemlja uobliči baš takvom. Pre toga je bila neodređena. Sa Gardelom se rađa prvi narodni junak, i sam višeznačan. Uostalom, jednom proglašen za takvog, niko mu to ne može oduzeti, to je doživotni poziv. A bio je spreman da datu mu dužnost časno izvrši.
- Dakle, misliš li da možemo da napravimo priču o identitetu?
- Mislim da bi to bila valjana nit vodilja, možda i ponajbolja.

Od tog trenutka, Hoze i ja smo Gardelu dodelili ulogu, tu da učvrsti identitet „koji nimalo nije jasan“ – pogotovo u oblasti Rio de la Plate – imajući u vidu njegov „mitski“ kvalitet.

I rezultat tog posla je veran onome što smo želeli.

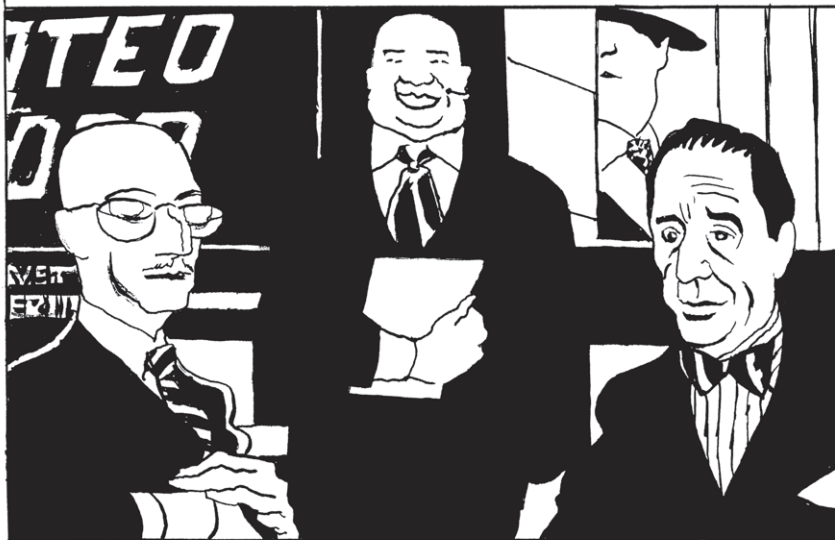
Mnogo ti hvala, Oskare.

Karlos

BUENOS AJRES, 2000... ZA OKRUGLIM STOLOM ORGANIZOVANIM POVODOM ANKETE "IDEALNI ARGENTINAC" MOGLA SU SE ČUTI OPREČNA MIŠLJENJA.

Idealni Argentinac,
nezaobilazna debata...

Sociolog Orasio Erera
Švarc, stručnjak za
problematiku
nacionalnog
identiteta.

Doktor Delfin Leokadio
Barasa, najveći
svetski autoritet
za sve što se
tiče Gardela.

Tako je.

Bićemo svedoci jedne strastvene debate
Dva gledišta, a samo jedan protagonista:
"idealni Argentinac".

... Karlos Gardel.
Gospodo, prepuštam
vam reč!

Poznavao sam tog čoveka.

* Gitaro, gitaro moja...

"ROMUALDO MERVAL MI JE PRIZNAO DA SE NJEGOVA OPSESIJA ZAČELA TOG POPODNEVA KAD SE PRVI PUT PREDSTAVIO SVOM IDOLU, KARLOSU GARDELU, SA TRI PESME KOJE JE KOMPONOVAO ZA NJEGA."

"REKAO JE DA JE PEVAČ BIO VEOMA LJUBAZAN!"

"TVRDIO JE DA PEVAČ NIJE UMEO DA ČITA PARTITURE PA IH NIJE PONEO DA GA NE BI UVREDIO!"

* Kad sam te voleo Lucija...

* Cvetace margarite

BARASA: "MERVAL, NAVODNI UBICA, MNOGO JE GARDELU ZAVIDEO ZBOG MAJKE. GOVORIO JE DA JE ONA ZASLUŽNA ZA NJEGOV JEDINSTVEN TALENAT."

ERERA Š.: "A MOŽDA I ZA NJEGOVU NEODREĐENOST."

Ko je to?

Nisam siguran... Čini mi se neko iz Konzervativne partije...

Čekaj, zar ti ne beše kao neki socijalista?

Ja sam ti, drugar, umetnik. A u umetnosti svako ima pravo da uživa.

... Znaite, upravnik Kastelo bi veoma voleo da vi pevate...

ERERA Š.: "... TOLIKO NEODREĐEN DA JE PEVAO I ZA KONZERVATIVCE I ZA SOCIJALISTE. A SIGURNO VAM JE DOBRO POZNATO KAKVI SU BILI KONZERVATIVCI U TO DOBA..."

Gospodo, oprostite, ali imam neke sastanke!

BARASA: "HOĆETE DA KAŽETE DA JE GARDEL BIO UMEŠAN U MUTNE RADNJE?"

ERERA Š.: "HOĆU DA KAŽEM DA JE PEVAO I ZA UBICE RADNIKA."

BUNEOS AJRES, 2000...

Vi, intelektualci, svima iznalazite prljavi veš.

Nije mi namera da optužim Gardela, već da podvučem to što se slavi kao svetac, a što je u ovoj zemlji uobičajeno...
Sveci pa sveci!

BUNEOS AJRES, 193...

Pevajte, Karlitose!

Pevajte pa da vidimo hoćete li nam odagnati brige!

Claro caminito criollo
florido y soleado
como un dulce
consuelo...

To je Gardel!

...ou' pureza tiene
tel cielo que cubre
la patria mía...

* Čisti kreolski put, cvetan i osunčan poput slatke utehe (Da Caminito soleado, Gardel - Le Pera, 1934)

** Kako je čisto nebo ispod kojeg je moja otadžbina...

* ... I kad je već volim, videću je, naći ću je...